

Κυριακή 16η Μαρτίου 2025

Κυριακή Β΄ Νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ)

(Μάρκ. 2, 1 – 12).

«Ἰδὼν δέ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν»

(Μάρκ. 2, 5)

Μετά τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, κατὰ τὴν ὁποία ἐορτάσαμε τὴν ἀληθινὴ πίστη, ἐρχόμαστε σήμερα στὴ δεύτερη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, στὴν Κυριακὴ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, γιὰ νὰ δοῦμε τί σημαίνει πρακτικὰ αὐτὴ ἡ ὀρθὴ πίστη.

Σήμερα συναντοῦμε τὸν Ἰησοῦ σ' ἓνα σπίτι στὴν Καπερναοῦμ. Σ' ἓνα σπίτι πού γέμισε ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι στριμώχνονται μέχρι τὴν ἐξώπορτα, προκειμένου ν' ἀκούσουν τὰ ζωήρρυτα λόγια τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου. Μέ-

σα σ' αὐτό τό πλήθος ἔρχονται καί τέσσερις φίλοι, οἱ ὁποῖοι μεταφέρουν πάνω στό κρεβάτι του ἕναν παράλυτο. Ἐπειδή ἀδυνατοῦν νά διαπεράσουν τό πλήθος καί νά φτάσουν στόν Χριστό, ἀποστεγάζουν τή σκεπή τοῦ σπιτιοῦ καί κατεβάζουν τόν ἀνάπηρο κυριολεκτικά οὐρανοκατέβατο μπροστά στόν Κύριο. «Ἰδών δέ ὁ Ἰησοῦς τήν πίστιν αὐτῶν» θεράπευσε τόν ἀσθενή πρῶτα ἀπό τήν ἐσωτερική ἀναπηρία τῆς ἁμαρτίας καί δεύτερον ἀπό τήν ἀναπηρία τοῦ σώματος, γιά νά ἀποδείξει στους δύσπιστους ὑποκριτές ὅτι ἔχει τήν ἐξουσία νά τό κάνει αὐτό.

Σ' αὐτό τό θαῦμα ὁ Κύριος προχώρησε «ἰδών τήν πίστιν» τῶν φίλων τοῦ παραλύτου. Σήμερα ἀκοῦμε αὐτό τό περιστατικό, καθώς τιμᾶμε τόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, γιά νά στοχαστοῦμε πάνω στά χαρακτηριστικά τῆς ἀληθινῆς πίστεως. Ἡ ὀρθόδοξη πίστη ἔχει δύο γνωρίσματα πού τήν κάνουν ξεχωριστή καί μο-

ναδική. Τό πρώτο εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη στόν Θεό. Τό δεύτερο εἶναι ἡ πρακτική ἀγάπη καί συμπαράσταση στόν συνάνθρωπο.

Κατά πρώτον, ἡ Ὁρθοδοξία δέν εἶναι μία ἀπό τίς πολλές φιλοσοφίες τοῦ κόσμου. Ὁ σήμερα τιμώμενος ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς μαζί μέ ὄλους τούς ὑπόλοιπους πατέρες μᾶς ἔχουν διδάξει ὅτι ἡ ὀρθή πίστη εἶναι τρόπος ζωῆς. Εἶναι ἡ ζωή μαζί μέ τόν Χριστό. Εἶναι ἡ ζωή πού ἀναπτύσσεται μέσα ἀπό τήν ἀπέραντη ἐμπιστοσύνη στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ ὀρθόδοξος χριστιανός ζεῖ καί κινεῖται μέ βάση τή γνωριμία πού ἔχει μέ τόν Κύριο. Ἔχει ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη πώς ὁ Θεός τόν βλέπει, τόν παρακολουθεῖ, προνοεῖ, φροντίζει γιά ὅλα τά θέματά του. Ὁ Θεός εἶναι πάντοτε καί παντοῦ παρών. Ἐκπληρώνει κάθε ἀνάγκη. Ὁ Θεός ἐπιθυμεῖ νά ἔχει σχέση μέ τόν ἄνθρωπο. Ὁ πιστός καλλιεργεῖ αὐτή τή σχέση μέ τόν Θεό μέσ' ἀπό τήν προσευχή, τόν πνευματικό ἀγώνα,

τή συμμετοχή στα μυστήρια, τήν προσφορά τῆς ἀγάπης πρὸς κάθε κατεύθυνση.

Ἡ πίστη εἶναι ζωή. Εἶναι ζωή πού φαίνεται. Φανερώνεται ἀπό τή συμπεριφορά τοῦ πιστοῦ. Ἐκδηλώνεται ἀπό τή συνέπεια πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στή θεωρία καί στήν πράξη. Ἡ πίστη χτίζει δεσμούς ἐμπιστοσύνης μέ τόν Θεό. Ὁ ἄνθρωπος πού προσεγγίζει τόν Θεό μέ πίστη, πλησιάζει μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη. Ξέρει ὅτι ἔρχεται στόν Πατέρα. Ἔρχεται σ' ἕναν Πατέρα πού δέν ἔχει μικρότητες, πού δέν κρατάει πικρίες, πού δέν εἶναι δικαστής καί τιμωρός. Ἔρχεται σ' ἕναν Πατέρα πού ἀγαπάει, πού ἀνοίγει πάντοτε τήν ἀγκαλιά Του, πού συγχωρεῖ ἀκόμη καί τά πιό φρικτά λάθη, πού ἡ δικαιοσύνη Του ἐφαρμόζεται μέσ' ἀπό τήν ἀγάπη Του. Ἐμπιστεύεται ὁ πιστός τόν Θεό, διότι ἔχει τήν πεποίθηση ὅτι θά γίνει τό καλύτερο. Μέσ' ἀπό τήν ἐμπιστοσύνη αὐτή κτίζεται μία δυνατή σχέση. Μέσ' ἀπό τήν ἐμπιστοσύνη

στόν Θεό ἐκδιώκεται καί ἐξαφανίζεται κάθε ἄγχος καί κάθε ἀγωνία ἀπό τή ζωή. Μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στήν ἀποδοχή τοῦ Θεοῦ ὁ πιστός προχωράει στόν δρόμο τῆς θεογνωσίας. Γνωρίζει γιά τόν Θεό καί γνωρίζεται μέ τόν Θεό. Ὅσο προοδεύει σ' αὐτή τή σχέση, τόσο γεύεται τίς ἄκτιστες ἐνέργειες καί τήν ὑπέροσμη χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι, ἐνῶ ὁ Θεός μένει ἀμέθεκτος στήν οὐσία Του, γίνεται μεθεκτός στίς ἄκτιστες ἐνέργειές Του. Ἡ πίστη, λοιπόν, γίνεται ἡ μετοχή τοῦ πιστοῦ στή ζωή τοῦ Θεοῦ, ὅπως ὑπάρχει ἡ μετοχή τοῦ Θεοῦ στήν ὑπαρξη τοῦ πιστοῦ.

Τό δεύτερο γνώρισμα πού κάνει τήν ὀρθόδοξη πίστη ξεχωριστή καί μοναδική εἶναι ἡ πρακτική ἀγάπη καί ἀπτή συμπαράσταση στόν συνάνθρωπο. Σήμερα ἔρχονται τέσσερις ἄνθρωποι νά φέρουν τόν παράλυτο κοντά στόν Χριστό. Τί εἶδε ὁ Κύριος σ' αὐτούς τούς ἄνθρώπους; «Ἰδών δέ ὁ Ἰησοῦς τήν πίστιν

αὐτῶν». Εἶδε τήν πίστη τους, ὄχι μόνον σάν ἐμπιστοσύνη πρὸς τό δικό Του πρόσωπο ἀλλά καί ὡς ἀγάπη πρὸς τό πρόσωπο τοῦ ἀνάπηρου φίλου τους. Ἡ ἀγάπη γιά τόν πονεμένο παράλυτο τούς ἔκανε εὐστροφους. Τούς ἔκανε ἀδίστακτους! Ξεσκέπασαν ἀκόμη καί τή στέγη τοῦ σπιτιοῦ, γιά νά φέρουν τόν ἄρρωστο μπροστά στόν Χριστό. Τίποτε δέν μπορεῖ νά ἐμποδίσει τήν ἀγάπη. Τίποτε δέν εἶναι ἀδύνατον γιά τήν ἀγάπη. Σήμερα ἡ ἀγάπη ἔγινε πολύ φτηνή. Ἐγινε ἓνα αἶσθημα χωμάτινο. Μιά ἐμπειρία πού ζητάει τήν εὐχαρίστηση. Ἡ ἀγάπη δηλητηριάστηκε ἀπό τόν καιροσκοπισμό. Στήν ἐποχή μας ἡ ἀγάπη ζητάει. Δίνει γιά νά κερδίσει. Χαρίζεται μόνον ὅταν ὑπάρχει ἀνταπόδοση. Ἡ ἀγάπη μολύνθηκε ἀπό τόν ἐγωισμό. Ἐγινε ἐπιθυμία. Ὁδηγεῖ πλέον στήν ἁμαρτία. Γιά τόν ἀληθινό πιστό, ὅμως, ἡ ἀγάπη παραμένει πάντοτε μία πράξη θυσίας. Γιά τόν μαθητή τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀγάπη εἶναι προσφορά

χωρίς κέρδος, χωρίς ανταπόδοση, πολλές φορές και χωρίς αναγνώριση. Ἡ ἀγάπη γιά τόν συνάνθρωπο εἶναι μία ἱερουργία τοῦ μυστηρίου τῆς θεϊκῆς ἀποκάλυψης στόν κόσμο. Ὅπως ὁ Θεός ἀποκαλύπτεται ἔνσαρκα ἀπό ἀπέραντη ἀγάπη, γιά νά ἐξαγιασῆ τόν ἄνθρωπο, ἔτσι καί ἡ ἀγάπη τοῦ ἑνός πρός τόν ἄλλο κάνει αὐτή τήν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ νά ξαναγίνεται πραγματικότητα στό πρόσωπο τοῦ ἀναγκασμένου συνανθρώπου. Δηλαδή, κάθε πράξη θυσίας καί συμπαράστασης πρός τόν διπλανό μας εἶναι μία ἐπανάληψη τῆς καθόδου τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο. Εἶναι μία μίμηση τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ γιά τόν ἄνθρωπο. Εἶναι ἕνα μονοπάτι ἔνωσης τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπάει ἔχει καθαρή συνείδηση καί γεμάτη καρδιά. Ἡ καρδιά του γεμίζει ἀπό Θεό, ἀφοῦ χαρίστηκε στόν διπλανό.

Σήμερα, λοιπόν, πού ἰχνηλατοῦμε τό νόημα τῆς ἀληθινῆς καί ὀρθόδοξης πίστεως, καταλήγου-

με στό συμπέρασμα ὅτι ἡ πίστη εἶναι ἐμπιστοσύνη στόν Θεό καί προσφορά στόν συνάνθρωπο. Αὐτό βίωσε καί δίδαξε ὁ σήμερα τιμώμενος μέγας διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Μᾶς ὑπέδειξε πῶς ὁ Κύριος γίνεται μεθεκτός στό μέτρο πού θά Τόν ἐμπιστευτοῦμε καί στό μέτρο πού θά χαρίσουμε τόν ἑαυτό μας στούς ἄλλους. Μακάρι μέ τίς δικές του πρεσβεῖες νά προοδεύουμε καθημερινά στή ζωή τῆς πίστεως. Μακάρι νά προσεγγίζουμε ἀδιάκοπα τόν Κύριο καί νά λαμπρυνόμαστε ἀπό τό ἄκτιστο φῶς Του. Μακάρι νά προσεγγίζουμε καί τόν συνάνθρωπο θυσιαστικά, γιά νά ἐξαγιαζόμαστε ἀπό τήν προσφορά μας σ' αὐτόν. Τότε ἡ πίστη μας θά εἶναι δρόμος σωτηρίας, πύλη πού θά ἀνοίγει πρὸς τήν ἀπέραντη δόξα καί τή χαρά τοῦ Παραδείσου, ὁ ὁποῖος μᾶς περιμένει νά τόν ἀπολαύσουμε. Ἀμήν.